

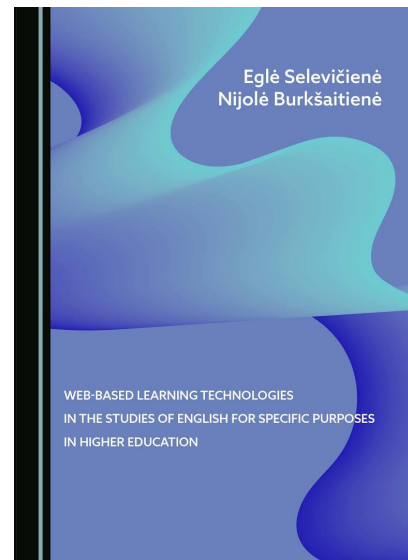
Atsiliepinimas apie E. Selevičienės ir N. Burkšaitienės monografiją „Web-based learning technologies in the studies of English for specific purposes in higher education (Internetinio mokymosi technologijos dalykinės anglų kalbos studijose aukštajame moksle)“

Margarita Teresevičienė

Vytauto Didžiojo universitetas

Globalių pokyčių kontekste pastaruosius du dešimtmečius matomas spartus švietimo skaitmenizavimo procesų vystymasis, kurį 2020–2022 m. ypač suaktyvino COVID-19 pandemija. Aukštojo mokslo institucijoms visame pasaulyje susidūrus su precedento neturinčiais iššūkiais, internetinio mokymosi technologijų integracija ir taikymas tapo gyvybiškai svarbūs švietimo tęstinumui ir prieinamumui užtikrinti. Minėti pokyčiai ne tik išryškino šių technologijų aktualumą švietime, bet ir atskleidė mokslinių įžvalgų apie tokių technologijų teikiamus pranašumus, keliamus iššūkius, jais besinaudojančių dėstytojų ir studentų patirtį bei požiūrį į jų efektyvumą, ypač tokiose specializuotose srityse kaip dalykinės anglų kalbos studijos, poreikį ir trūkumą.

E. Selevičienė ir N. Burkšaitienė monografijoje *Web-Based Learning Technologies in the Studies of English for Specific Purposes in Higher Education (Internetinio mokymosi technologijos dalykinės anglų kalbos studijose aukštajame moksle)* analizuoja šį naują švietimo kontekstą, pateikia vertingų internetinio mokymosi technologijų naudojimo dalykinės užsienio kalbos mokymosi procese įžvalgų ir užpildo šiame mokslinių tyrimų lauke esantį mokslo duomenimis grįstą radinių trūkumą. Siekiant sumažinti atotrūkį tarp tyrimų ir

Cambridge Scholars Publishing, 2024

praktikos, monografijoje aukštųjų mokyklų dėstytojams siūloma tiek pagrindinių žinių, tiek rekomendacijų, kaip sėkmingai integruoti šias technologijas į studijų procesą.

Monografiją sudaro penki skyriai. Pirmame skyriuje autorės pristato dalykinės anglų kalbos, kurios dėstymo metodika visada buvo glaudžiai susijusi su įvairių technologijų taikymu, sąvoką bei raidos etapus. Antrame skyriuje pateikiamos išvalgos apie pasaulinio tinklo (kitais žodžiais) evoliuciją ir jo technologijų vaidmenį užsienio kalbų aukštojo mokslo didaktikoje. Jame teoriškai conceptualizuotos trys saityno kartos (daugiausia dėmesio skiriant antrai kartai), jų sąsajos su mokymosi teorijomis, pristatomos naujausios internetinio mokymosi technologijų tipologijos. Trečiame skyriuje autorės pateikia dvi mokslinės literatūros apžvalgas, apimančias svarbiausius mokslinius tyrimus, publikuotus prieš COVID-19 krizę bei jos metu, ir tiria internetinio mokymosi technologijų efektyvumą dalykinės anglų kalbos studijose aukštajame moksle. Teorinė analizė yra įspūdinga, išsamiai pagrindžia antros kartos saityno technologijų aktualumą, atskleidžia labai plačią jų spektro įvairovę ir pranašumus dalykinės anglų kalbos studijose aukštojo mokyklose. Šiame skyriuje taip pat pristatomas laisvai prieinamas internetinio mokymosi įrankis *CmapTools*. Knygos ketvirtame skyriuje nuosekliai ir aiškiai pristatoma empirinio tyrimo metodologija, pateikiami ir interpretuojami dviejose Lietuvos aukštojo mokslo institucijose atlikto kvaziekperimentinio tyrimo rezultatai. Penktas monografijos skyrius skiriamas diskusijoms, rekomendacijoms ir išvadoms.

Reikia pažymėti, kad monografija parengta puikia akademinė anglų kalba, kiekvienas jos skyrius turi apibendrinimus, logiškai vedama prie empirinių tyrimų pagrindimo, ir tai daro ją suprantamą tiek edukologijos mokslo tyrėjams, tiek anglų kalbą dėstantiems dėstytojams praktikams. Reikia pasakyti, kad monografija atskleidžia autorių gilias ir visapusiškas teorines mokslines paieškas siekiant aprėpti visus galimus analizuojamo fenomeno aspektus, atsižvelgti į gausybę požiūrių. Autorės atskleidė ir pademonstravo tyrimo objektą kaip kompleksinį ir probleminį reiškinį, išryškindamos įvairių mokslininkų skirtingus požiūrius, teorinius modelius ir studijų procesuose taikomus antrosios kartos saityno metodus.

Drįsčiau teigti, kad pagrindiniai šios knygos privalumai – naujos žinios ir praktinis jų pritaikymas, t. y. gauti moksliniai duomenys apie *CmapTools* efektyvumą studijuojant dalykinę anglų kalbą aukštojo mokslo institucijose išplečia šiame dar mažai ištirtame mokslinių tyrimų lauke gautus duomenis ir atveria kelią tolesniems tyrimams. Kita vertus, ne mažiau reikšmingos rekomendacijos, parengtos gautų tyrimų duomenų pagrindu. Jos bus vertingos universitetų dėstytojams, norintiems naudoti internetinio mokymosi technologijas dėstant dalykinę užsienio kalbą, tačiau neturintiems pakankamai žinių ir(arba) patirties jas sėkmingai įgyvendinant. Be to, šios rekomendacijos bus naudingos ir tiems universitetų dėstytojams, kurie jau turi tam tikros patirties naudodami internetinio mokymosi technologijas ir svarsto apie naujos technologijos, tokios kaip *CmapTools*, integravimą į dalykinės anglų kalbos studijas.

Baigiant reikėtų pridurti, kad ši monografija iš tiesų yra laiku pasirodęs atsakas į kintamus pokarantininių studijų poreikius, leidžiantis giliau suprasti technologijų naudą ir jų efektyvumą aukštajame moksle.